

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

Aika Torstai 1.2.2018 klo 16.32 – 18.06
Paikka Sosiaal- ja terveystalvetut, Vöyri-kabinetti, Ruutikellarintie 4,
65100, Vaasan kaupunki
Puheenjohtaja Anne Salovaara-Kero

OSALLISTUJAT

Anne Salovaara-Kero puheenjohtaja
Nils-Johan Englund varsinainen jäsen
Pi Sundell varsinainen jäsen
Seppo Korpi varsinainen jäsen
Oili Airaksinen-Rajala varsinainen jäsen
Päivi Moisio varsinainen jäsen

Anne Varteva varajäsen
Ritva Hagelberg varsinainen jäsen
Outi Tuomi-Saarikoski, varsinainen jäsen
Jukka Heiskanen, varsinainen jäsen
Teijo Gunell varsinainen jäsen, saapui 1 § aikana klo 17.08

Johanna Luomala esittelijä/sihtööri
Tatjana Asplund, läsnä- ja puheoikeus 1 §, klo 16.32-17.26
Marjatta Kiviranta, läsnä- ja puheoikeus sotela:n edustajana, poistui 1 § aikana klo 17.26
Arvo Isomäki, varajäsen ilman kokouspalkkiota

Estynyt: Kurt Jäntti / Jukka Jaatinen, Leena Tulimaa / Matti Vahtera

Anne Salovaara-Kero
Puheenjohtaja

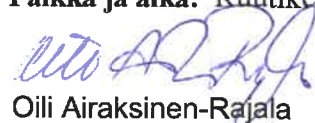
Johanna Luomala
Sihtööri

Allekirjoitukset

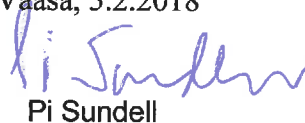
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Paikka ja aika: Ruutikellarintie 4, 65100 Vaasa, 5.2.2018

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin

Oili Airaksinen-Rajala

Pi Sundell

PÖYTÄKIRJA KÄSITTÄÄ

Pykälät 1- 8

Yhteensä

11

Sivua

PÖYTÄKIRJA YLEI- SESTI NÄHTÄVÄNÄ

Paikka ja aika: Korsholmanpuistikko 44, Kaupungin www.sivuilla

Todistaa

Johanna Luomala

Otteen oikeaksi todistaa

Liitteenä oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

Aika Tiistai 28.11.2017 klo 16.30 – 18.33
Paikka Sosiaal- ja terveystalot, Vöyri-kabinetti, Ruutikellarintie 4, 65100 Vaasa
Puheenjohtaja Anne Salovaara-Kero

Asiat - Ärenden

Sivu - Sida

Kokouksen laillisuus – Sammanträdetts laglighet
Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi

Pöytäkirjan tarkastajat – Protokollsjusterare
Olli Airaksinen-Rajala ja Pi Sundell

Esityslista

1 § Soveltavan liikunnan ajankohtaiset asiat

**2 § Vaasan vammaisneuvoston ja vammais- ja esteettömyysasiamiehen
toimintakertomus 2017**

3 § Kansainvälinen esteettömyyspäivä

4 § Esteettömät tanssit

5 § Vaasan vammaispoliittinen ohjelma, raportointi

6 § Esteettömyyssuunnitelma

7 § Vuoden 2018 kokouspäivämäärät

8 § Ilmoitusasiat

Oikaisuvaatimus ohjeet

AAK P-S

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

1 § Soveltavan liikunnan ajankohtaiset asiat

Liikuntasuunnittelija Tatjana Asplund esittelee kokouksessa soveltavan liikunnan ajankohtaiset asiat.

Päätösehdotus:

Keskustellaan soveltavan liikunnan tilanteesta Vaasan kaupungissa.

Päätös:

Vammaisneuvosto laatii kaupunginhallitukselle lausunnon, jossa pyydetään selvitystä soveltavan liikunnan tilasta Vaasan kaupungissa.

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

2 § Vaasan vammaisneuvoston ja vammais- ja esteettömyysasiamiehen toimintakertomus 2017

LIITE

Vammais- ja esteettömyysasiamies on laatinut liitteenä olevan ehdotuksen vammaisneuvoston ja vammais- ja esteettömyysasiamiehen vuoden 2017 toimintakertomukseksi.

Päätösehdotus:

1. Hyväksytään vuoden 2017 toimintakertomus.
2. Lähetetään toimintakertomus tiedoksi kaupunginhallitukselle sekä lautakunnille.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukaan.

OAR PS

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

3 § Kansainvälinen esteettömyyspäivä

Vammaisneuvoston toimintasuunnitelmassa vuodelle 2018 (Vane 28.11.2017 § 27) on päätetty järjestettäväksi asennevaikuttamisen tapahtuma kansainvälisenä esteettömyyspäivänä. Kansainvälistä esteettömyyspäivää vietetään torstaina 17.5.2018.

Vuonna 2017 tapahtuma järjestettiin yhteistyöverkostossa, jossa mukana olivat muun muassa ikäneuvosto, Vaasan Seudun Yhdistykset ja Vamian opiskelijat. Aikaisemmin tapahtuma on ollut avoin, mutta erityisesti luottamushenkilöitä sekä viranhaltijoita on kutsuttu osallistumaan.

Päivän alustava suunnittelu on aloitettu yhteydenotoilla mahdollisiin yhteistyötahoihin. Esteettömyyspäivän suunnittelutyöryhmään on hyvä valita vammaisneuvoston edustus. Suunnittelutyöryhmä koostuu päiväaikaan, eikä kokouksista makseta kokouspalkkioita.

Päätösehdotus:

1. Päätetään järjestää tapahtuma kansainvälisenä esteettömyyspäivänä 17.5.
2. Valitaan tapahtumaa valmistelevaan työryhmään vammaisneuvoston edustajat.

Päätös:

1. Päätösehdotuksen mukaan.
2. Esteettömyyspäivän suunnittelutyöryhmään valittiin vammaisneuvoston edustajiksi Marjo Luomana ja Ritva Hagelberg.

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

4 § Esteettömät tanssit

Raija Koivisto-Rasmussen on ollut yhteydessä ja pyytänyt vammaisneuvostoa yhteistyöhön vappuvii-
kolla järjestettävään esteettömään tanssitapahtumaan. Tanssien taustaidea on Helsingissä järjeste-
tyssä Mummodiskossa, mutta Vaasassa tanssit halutaan järjestää laajemmalle yleisölle nimellä es-
teettömät tanssit. Tanssien musiikki tulee olemaan nykyaikaista tanssimusiikkia sekä perinteisempää
tanssimusiikkia. Ohjelmistoa ja bändiä suunnittelevat tällä hetkellä Sulo Kallio ja Mauri JV Öljymäki.

Vammaisneuvosto voi olla mukana tukemassa tapahtuman järjestämistä auttamalla sopivan tilan löy-
ttämisessä ja kartoittamisessa sekä tiedottamalla tapahtumasta.

Päätösehdotus:

Päätetään tukea esteettömien tanssien järjestämistä siten, että vammais- ja esteettömyysasiamies
toimii yhteyshenkilönä järjestävään tahoon avustaen tapahtuman esteettömyysasioissa ja tiedottami-
sessa.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukaan.

OKR BS

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

5 § Vaasan vammaispoliittinen ohjelma, raportointi

Vane 26.11.2015 § 25, Vane 4.2.2016 § 4, Vane 22.11.2016 § 17, Vane 1.2.2018 § 5

Vammaisneuvosto on päivittänyt Vaasan kaupungin vammaispoliittisen ohjelma 2010–2013, KOHTI YHDENVERTAISTA JA ESTETÖNTÄ VAASAA (KV 11.10.2010 § 90). Yhtenäinen toimenpide-ehdotus vammaisten ihmisten yhdenvertaiseen ja sujuvaan elämiseen kotikaupungissamme Vaasassa on luotu Vaasan yliopiston avustamana World Café menetelmää käyttäen yhteistyössä vammaisten henkilöiden, viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden kanssa. Päivittämisen yhteydessä on huomioitu ja yhdistetty konkreettisiin toimenpide-ehdotuksiin myös Vaasan kaupungin esteettömyyssuunnitelman 2011–2015 konkreettiset ehdotukset (12.9.2011 § 111). Vaasan kaupunginhallitus on käsitellyt ohjelman kokouksessaan 24.2.2014 § 89 ja lähettänyt sen eri hallintokunnille lausunnon. Määräaikaan saadut lausunnot on huomioitu lopullisissa konkreettisissa toimenpideehdotuksissa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Vammaispoliittisen ohjelman 2014 – 2017 kokouksessaan 15.12.2014 § 109. Valtuusto edellytti, että viranhaltijat tiedottavat hallitukselle ja valtuustolle vuosittain toimintakertomuksessa miten vammaiset on otettu huomioon ohjelman perusteella eri hallintokunnissa.

Päätösehdotus:

Vammaisneuvosto pyytää hallintokuntiin nimettyjä esteettömyysvastaavia tarkistamaan edustamansa tahon osalta miten Vammaispoliittisen ohjelman 2014 – 2017 toimenpide-ehdotukset ovat toteutuneet vuoden 2015 aikana.

Vastaus pyydetään 18.1.2016 mennessä.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukaan.

Vane 4.2.2016 § 4

Vammais- ja esteettömyysasiamies esittelee kokouksessa Vammaispoliittisen ohjelman 2014 – 2017 toteutumisen.

Päätösehdotus:

Merkitään saatu selvitys tiedoksi.

Toimitetaan kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle tiedoksi Vammaispoliittisen ohjelman 2014 - 2017 toteutuma ja seuranta.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukaan

Vane 22.11.2016 § 18

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 14.3.2016 § 18 käsitellyt vammaisneuvoston 4.2.2016 hyväksymää Vammaispoliittisen ohjelman seurantaraporttia. Kaupunginvaltuustossa valtuutettu Johan Kullas esitti Raija Kujanpään/Eeva Simonsin kannattamana seuraavan toivomusponnen hyväksymistä: Valtuusto edellyttää, että vammaispoliittisen ohjelman päivitetty seuranta tapahtuu syksyn 2016 aikana. Valtuusto edellyttää myös, että viranhaltijat antavat tarvittavat tiedot seurantaraporttia varten. Seurantaraportissa pitää näkyä myös mitkä kohdat ovat aktiivisesti työn alla, nykytilanne ja realistiset tavoitteet ohjelman aikana vuoden 2017 loppuun asti.

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvosto on pyytänyt kaupungin organisaatioon nimetyjä esteettömyysvastaavia, jotka ovat oman hallintoalueensa asiantuntijoita, vastaamaan Vammaispoliittisen ohjelman seurantaan sekä tuomaan esille mitkä toiminnot ovat meneillään, realistiset tavoitteet sekä jos mahdollista niin kustannusarviot toimenpiteille.

Meneillään olevan tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman (TAYV) ”Energiaa ja hyvinvointia monimuotoisuudesta” toteutus tuo selkeästi esille yhdeiskunnan tarpeen huomioida erilaisesten ihmisten tarpeet yhdenvertaisesti. TAYV-suunnitelma vahvistaa vammaispoliittisen ohjelman konkreettisten toimenpide-ehdotusten merkitystä.

Päätösehdotus:

1. Käydään keskustelua raportista
2. Annetaan Vammaispoliittisen ohjelman (VAMPO) 2014–2017 seurantaraportti kaupungin valtuustolle tiedoksi.
3. Esitetään kaupunginhallitukselle, että tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman ”Energiaa ja hyvinvointia monimuotoisuudesta” yhteydessä hallintokuntiin valittavat yhteyshenkilöt toimivat jatkossa myös kaupungin organisaatioiden esteettömyysvastaavina.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukaan kohdat 1-3.

Vane 1.2.2018

Vaasan vammaispoliittisen ohjelman ohjelmakausi on päättynyt vuoteen 2017. Kaupunginvaltuusto on edellyttänyt ohjelman vuosittaista seuranta. Viimeksi vammaispoliittisen ohjelman seurantaraportti on käsitelty kaupunginvaltuustossa 19.12.2016 § 115.

Vammaispoliittisesta ohjelmasta tulee laatia loppuraportti kaupunginvaltuustolle.

Päätösehdotus:

Vammaisneuvosto pyytää tarvittavat lausunnot vammaispoliittisen ohjelman 2014-2017 toimenpide-ehdotusten toteutumisesta ohjelman loppuraporttiin.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukaan.

AAK PS

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

6 § Esteettömyyssuunnitelma

Vane 28.11.2017 28 §

Vaasan kaupungin edellinen esteettömyyssuunnitelma vuosille 2011-2015 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 12.9.2011. Sen konkreettiset toimenpide-ehdotukset on yhdistetty Vammaispoliittisen ohjelman 2014 – 2017 toimenpide-ehdotuksiin.

Kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelmaa työstettiin vuonna 2016 ja se hyväksyttiin vuoden 2017 alussa. TAVY-ohjelman valmistuttua päätettiin siinä esille otettu esteettömyyssuunnitelman päivitys aloittaa.

Suunnitelmatyölle ei ole perustettu erillistä organisaatiota, vaan vuonna 2015 nimetyt esteettömyysvastaavat nykyiset saavutettavuuskoordinaattorit ovat linkki kaupungin eri toimialoilla työn eteenpäin saattamisessa. Heidän rooli on toimia vammais- ja esteettömyysasiamiehen tukena koordinoimassa esteettömyyssuunnitelman toteuttamista kunkin toimialan näkökulmat huomioon ottaen.

Vammaisneuvosto ja sen esteettömyystyöryhmä ovat mukana kommentoimassa ja kehittämässä työtä käyttäjänäkökuilma huomioiden.

Esteettömyydessä on kyse periaatteesta, jonka mukaan rakennettu ympäristö, palvelut, viestintä ja liikenne ovat kaikkien saavutettavissa siten, että jokainen yksilö iästä, sukupuolesta, terveydentilasta ja sosiaalisesta, psyykkisestä tai fyysisestä toimintakyvystä riippumatta voi toimia ympäristössä ja käyttää palveluja. Esteetön toimintaympäristö ei erottele ihmisiä heidän toimimiskykynsä perusteella, vaan helpottaa kaikkien ihmisten liikkumista ja toimimista, asumista, työntekoa ja vapaa-ajan viettoa. Esteettömyys ei ole pelkästään liikkumiseen liittyvä asia, vaan esteettömyys merkitsee turvallisuutta ja laatua. Se kertoo ajattelutavasta, oikeista asenteista ja erilaisuuden huomioon ottamisesta. Mahdollisimman monelle soveltuvia ympäristöjä saadaan aikaan ottamalla suunnittelussa huomioon liikkumisen ohella näkemiseen, kuulemiseen, kommunikaatioon ja aistimiseen liittyvät näkökulmat. Olettaessa samanaikaisesti huomioon eri ryhmien tarpeet ei luoda uusia esteitä joillekin toisille henkilöille. Esimerkiksi suojatien reunakivettömyys on hyvä ratkaisu pyörätuolia tai rollaattoria käyttävälle henkilölle tai pyöräilijälle, mutta se ei sovellu näkövammaiselle henkilölle, koska reunakivi toimii hänelle johdattavana elementtinä.

Esteettömyyden rinnalla käytetään yleisesti saavutettavuus -termiä. Saavutettavuus koostuu useista osa-alueista, rakennetun ympäristön esteettömyydestä, saavutettavuudesta eri aistien avulla, tiedon ja viestinnän saavutettavuudesta, taloudellisesta saavutettavuudesta sekä sosiaalisesta ja kulttuurisesta saavutettavuudesta. Ollakseen saavutettava kohteen, palvelun tai tarjonnan on oltava myös mahdollisimman esteetön eli erilaisten ihmisten käyttöön soveltuva. Saavutettavuus perustuu ihmisten yhdenvertaiseen kohteluun ja syrjimättömyyteen. Ketään ei saa asettaa muita huonompaan asemaan syntyperän, iän, sukupuolen, vamman tai muun henkilön ominaisuuteen liittyvän syyn takia. Esteettömyys parantaa ihmisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia toimia yhteiskunnassa, se edistää ihmisoi-keuksien toteutumista sekä vähentää syrjintää ja syrjäytymistä.

Toimialojen/tulosalueiden tulee tarkistaa omat esteettömyyteen vaikuttavat toimintansa ja varmistaa esteettömyyden huomioon ottaminen kaikissa prosessiensa vaiheissa. On mietittävä, miten esteettömyys toteutuu omassa yksikössä ja miten sitä voitaisiin parantaa tulevaisuudessa.

Esteettömyyssuunnitelman etenemistä kullakin toimialalla seuraa vammaisneuvoston esteettömyystyöryhmä. Sen valmistumista seurataan ja kommentoidaan myös vammaisneuvoston kokouksissa.

Päätösehdotus:

1. Käydään keskustelua esteettömyyssuunnitelmasta
2. Merkitään tämänhetkinen tilanne tiedoksi

0AR PS

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

Päätös: Päätösehdotuksen mukaan

Vane 1.2.2018 4 §

Esteettömyyssuunnitelmatyön aikataulu on selkiintynyt. Valmistelu on edennyt ja suunnitelma on jatkovalmistelussa saavutettavuuskoordinaattoreilla helmikuun ajan. Vammais- ja esteettömyysasiamies ja saavutettavuuskoordinaattorit kokoontuvat maaliskuussa käymään esteettömyyssuunnitelmaa läpi ja suunnitelma tuodaan vammaisneuvoston seuraavaan kokoukseen. Suunnitelma viedään kaupunginhallituksen käsiteltäväksi viimeistään syys-lokakuussa.

Päätösehdotus:

Merkitään esteettömyyssuunnitelman aikataulu tiedoksi.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukaan.

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

7 § Vuoden 2018 kokouspäivämäärät ja -paikat

Vammaisneuvoston toimintasuunnitelmassa vuodelle 2018 (Vane 28.11.2017 § 27) on päätetty, että neuvosto kokoontuu neljä (4) kertaa vuoden aikana. Lautakuntien kokouspäivämääriä on huomioitu päällekkäisyyksien välttämiseksi. Vammaisneuvoston kokouspäivämääriksi ehdotetaan vuodelle 2018:

torstai, 3.5.2018 klo 16.30

torstai, 6.9.2018 klo 16.30

torstai, 22.11.2018 klo 16.30

Vammaisneuvoston kokoukset on pidetty Sosiaali- ja terveystieteiden tiloissa Vöyri-kabinetissa osoitteessa Ruutikellarintie 4. Yksi vammaisneuvoston tehtävistä on edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden ja vammaisjärjestöjen yhteistoimintaa sekä seurata vammaisten tarpeiden kehitystä kaupungin alueella. Näitä tehtäviä edistäisi vammaisneuvoston kokousten järjestäminen eri toimijoiden tiloissa samalla tutustuen eri järjestöjen ja organisaatioiden toimintaan.

Päätösehdotus:

1. Päätetään vammaisneuvoston vuoden 2018 kokouspäivämääriksi 3.5., 6.9. ja 22.11.
2. Vammaisneuvoston kokoukset järjestetään vuonna 2018 eri sijainneissa ja kokousten yhteyteen mahdollistetaan järjestöjen toiminnan esittäytymistä.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukaan.

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

8 § Ilmoitusasiat

Omaishoidontuen palkkiot 1.1.2018 alkaen, Sosiaali- ja terveyslautakunta §119
Liikkuminen kaupunkiympäristössä –tilaisuus 30.1.2018

Esteettömyyslausunnot

Esteettömyystyöryhmä antaa esteettömyyteen liittyviä lausuntoja kaupungin rakennusvalvonnan tai rakennusta suunnittelevan arkkitehdin pyynnöstä. Vammaisneuvosto (10.10.2017 § 16) on nimennyt esteettömyystyöryhmän jäseniksi Marjo Luomasen, Ritva Hagelbergin, Kurt Jäntin. Työryhmän sihteerinä toimii vammais- ja esteettömyysasiamies. Viimeisen kokouksen jälkeen esteettömyystyöryhmä on kokoontunut kahdesti (to 30.11.2017 ja to 7.12.2017) ja vammais- ja esteettömyysasiamies on antanut 4 esteettömyyslausuntoa.

Annetut lausunnot:

11.12.2017 Lausunto katusuunnitelmiin
15.12.2017 Luonnos ympäristöministeriön ohjeeksi rakennuksen esteettömyydestä
22.12.2017 Smart Grid
22.12.2017 As Oy Vaasan Kirjurin Safiiri
10.1.2018 Pukinjärven palvelusetelipäiväkoti

Media

Vasabladet 12.12.2017
Pohjalainen 12.12.2017

Ilmoitusasiat ovat nähtävillä kokouksessa.

Päätösehdotus:

Merkitään ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös:

Ilmoitusasiat merkittiin tiedoksi.

Anne Varteva kertoi 28.2. keskussairaalassa 9-12 järjestettävästä Harvinaisten päivästä ja kahvitilaisuudesta VSY:llä 17-19.

Jukka Heiskanen ehdotti, että vuonna 2018 vammaisneuvosto järjestäisi tapahtuman kansainvälisenä vammaisten päivänä 3.12. kansainvälisen ihmisoikeuksien päivän sijaan. Asiaan päätettiin palata seuraavassa kokouksessa.

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 1-8
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät
	HLL 5 §:n 2 mom. ja 13 § / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite Pykälät Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Liitetään pöytäkirjaan.

Vaasan kaupunki

Vammaisneuvosto

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusajan	<p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen. Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintalain 80-83 §:n mukaan hankintayksikölle kirjallisen vaatimuksen hankinta-oikaisusta.</p> <p>Kunnallisvalitus: Pykälät, valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite</p> <p>Hallintovalitus: Pykälät, valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite</p> <p>Valitusajan kunnallis- ja hallintovalituksessa on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.</p> <p>Hankinta-oikaisu: Pykälät, valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite</p> <p>Valitus markkinaoikeuteen: Pykälät Markkinaoikeus Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI Vaatus hankinta-oikaisusta ja muutoksenhaku markkinaoikeuteen on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.</p>
Valituskirja	<p>Valituskirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none">- valittajan nimi, ammatti, asuin- ja postiosoite- päätös, johon haetaan muutosta- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi- muutoksenhakuvaatimuksen perusteet. <p>Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuin- ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusajan laskenta alkaa.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle

Liitetään pöytäkirjaan.

OAR BS